

podobo pokojnikovo in stane samó 10 kr. Dobiva se pri pisatelji v Št. Vidu nad Ljubljano.

Schlusswort zur Ortsnamenforschung in Kärnten. Klagenfurt 1891. (To in prejšnjo knjižico „Zur Ortsnamenforschung in Kärnten“ prodaja knjigar A. Raunecker v Celovci za 30 kr.). Katoliško-politiško in poljedelsko društvo za koroške Slovence je izdalo končni odgovor na drugo brošuro g. A. pl. Jakscha: Eine offene Antwort auf die anonyme Schrift „Zur Ortsnamenforschung in Kärnten“ etc. V tem odgovoru pobija izobražen slovenski pisatelj, ki se pa ne smé imenovati s polnim imenom, da ga „ne potipljejo z debelim prstom,“ najprej sumničenja in splošne fraze g. pl. Jakša ter mu dokazuje strankarstvo in tendencioznost. Več svojih prejšnjih trditvev in sumničenj je moral gosp. pl. Jakš nekako sramežljivo in skrito preklicati, a vendar neče spoznati, da je na krivem poti. Sklicuje se zopet na stare listine iz XV. stoletja, v katerih se že nahajajo nemška imena za slovenske vasi, a slovenski pisatelj mu odgovarja, da to le dokazuje, da so že takrat slovenska imena predstavljali, ne pa da je nemško ime starejše od slovenskega. Še sedaj se nahaja v Nemcih mnogo slovenskih krajevnih imen, katera so pa v srednjeveških listinah čisto drugače zabeležena, dokaz temu, da so nemški pisarji slovenske vasi časih prekrščevali do cela svojevoljno. Potem prehaja g. pisatelj k posameznim neistinitim trditvam pl. Jakša ter mu zlasti obširno in korenito dokazuje, da se vas *Eis* (Led med Pliberkom in Št. Pavlom) ni imenovala prvotno „Eisen“, da torej slovensko ime ni svojevoljno skovano, nego da je nemško ime zgolj le prestava slovenskega imena. Pl. Jakš ima jako čudne pojme: priznava sicer, da so Slovenci pred Nemci stanovali na Koroškem in da se je večina Koroške šele v mnogih stoletjih ponemčila, vendar hoče dokazati, da so nemška imena na Koroškem starejša od slovenskih! Politiško društvo za koroške Slovence je spoznalo, da namerjajo pl. Jakša trditve škodovati političkim pravicam Slovencev na Koroškem in zato se po pravici in kar najodločneje ustavlja napačnemu tolmačenju krajevnih imen. Zato pa je tudi izdalo omenjeni dve knjižici, ki sta radi temeljitosti svoje vredni, da jih pazno čita vsak zaveden Slovenec in se prepriča o nakani Nemcev.

S. R.

Poziv slovenskim pevcem. Slovenci radi in dobro pojó, tega nam ne odrekaajo celó nasprotniki. To svojstvo naše nas je usposobilo, da so se v vsakem večjem kraju osnovali pevski zbori, ki s pesmijo slovensko in slovansko pospešujejo društveno življenje, budé in krepé národno zavest. Ali ta namen pevskih zborov, dasi lep in plodonosen, ne more in ne smé nam zadoščati v središči Slovenije. Slovenci smo zadnja leta vsestranski napredovali in se popéli v vedi in umetnosti do samostalnega, na strokovno izobraženje oprtega delovanja, čegar najvišji namen je znanstvena in umetniška popolnost. Ali naj torej zaostajamo v umetnostnem petji? Ali naj nam ne bodi i pri petji do tega, da se dvignemo do óne visoke stopinje, na kateri samopravno kraljuje glasba kot umetnost, izključujoč vse neumetnostne težnje? Národova čast zahteva od nas, da ne podrejamo več petja drugotnim namenom, da je marveč negujemo kot umetnost umetniški dostojno.

Te misli so vodile pevce, ko so osnovali novi pevski zbor „Glasbene Matice“. Namen temu zboru je torej, gojiti zgolj umetnostno, akademiško-pevski dostojno petje, ki naj bi bilo merilo, koliko vzmoremo Slovenci v tej glasbeni stroki.

Že prvi javni nastop dné 18. malega travna je pokazal resno voljo zborovo, približevati se temu vzvišenemu idejalu, in strokovnjaška ocena je bila sicer stroga, a izrazila je vendar nádejo, da bode bela Ljubljana v nedalnem času središče najboljšega jugoslovanskega umetnega petja.

Da pa skoraj upravičimo to nádejo, treba je pevskeму zboru širše podlage, kakršno je imel do sedaj. Pevski zbor »Glasbene Matice« se obrača torej do vseh njemu znanih pevcev in pevk in ljubljanskih — snuje se namreč tudi mešan zbor v veliki meri — naj posveti svoje pevske moči vzvišeni, za národno stvar prevažni stvári ter pristopijo polnim številom k društvu.

Opozarjamo še tem pótém, da se je odbor čitalnice ljubljanske, uvažujoč, da nima več svojega pevskega zbora, obrnil do »Glasbene Matice«, naj bi ona prirejala i koncerte v čitalniškem imeni. Tej prošnji se bode ugodilo proti temu, da se varuje koncertom značaj, kateri je utemeljen po namenu pevskega zbora »Glasbene Matice«.

V Ljubljani, dné 3. vinotoka 1891.

J. Vencajz, t. č. načelnik.

A. Štritof, t. č. tajnik.

Obči zbor »Glasbene Matice« je bil dné 10. vinotoka v Knežjem dvorci. Predsednik g. Fr. Ravnikar je pozdravil navzočne društvenike in zlasti poudarjal veseli in znameniti pojav, da se je v okviru »Glasbene Matice« osnoval samostojen moški zbor, ki bode že letos na vabilo čitalnice ljubljanske prirejal koncerte in imel še važnejšo nalogo prihodnje leto v deželni razstavi. Nató je tajnik g. Jožef Paternoster prečital obsirno poročilo o delovanji »Glasbene Matice« v letu 1890./91., iz katerega posnemljemo, da je »Glasbena Matica« primerno poslavlila tristoletnico, odkar je umrl naš rojak, slavni cerkveni skladatelj Jakop Gallus. Nad 50 pevcev je namreč dné 12. malega srpana pelo Gallusovo mašo v stolni cerkvi; namerjani koncert pa se je moral odložiti in bode bržkone koncem t. l. — Poverjeniki so se mnogo trudili za društvo; odbor je vsestranski podpiral nabiranje národnih pesmij. Pevski zbor »Glasbene Matice« je prvič nastopil dné 18. malega travna in si pridobil obče priznanje. Odbor je sestavil zapisnik vseh muzikalij, katere je izdala »Glasbena Matica« do leta 1889./90., in priredil novo izdajo I. in II. »Lovorike«, ki izide pričetkom prihodnjega leta. Na mednárodno razstavo za glasbo in gledalištvo leta 1892. na Dunaji pošlje »Glasbena Matica« vse muzikalije, izšle od leta 1873. Koncem meseca kimovca je štela »Glasbena Matica« skupaj 511 članov, in sicer 219 ljubljanskih, 253 zunanjih, 34 ustanovnikov in 5 častnih članov. Za leto 1890./91. je izdala »Osem moških zborov« in »Tri mešane zборе«, katere je zložil g. Anton Nedvéd.¹⁾ Učencev je bilo vpisanih 247; poučevalo je 5 učiteljskih močij. Odbor je priredil dva domača koncerta in obični šolski koncert v redutni dvorani, kjer je zlasti orkester glasbene šole častno rešil nalogo svojo. Končne preizkušnje so letos izostale zaradi nedostatnih šolskih prostorov; letos se je preselila »Glasbena Matica« v prikladnejše prostore v Knežji dvorec. Podpore je dobila v tem letu 1900 gld. — Po tem pohvalno vzprejetem izvestji je poročal blagajnik g. Ivan Krulec o denarnem stanju. Dohodkov je bilo gld. 6874.69, troškov gld. 6686.59, torej je preostanka gld. 188.10. Vse društveno imenje znaša gld. 5845.74. Proračun za leto 1891./92. kaže nedostatka gld. 1772, katerega bode móči pokriti s podporami národnega ministerstva, deželnega zbora, mestnega zbora in hranilnice kranjske. — Nató sta naznanila računsko pregledovalca gg. dr. Fr. Gross in Jožef Nollí, da so računi v popolnem redu, blagajniku pa se je na predlog g. predsednika izrekla zahvala za marljivo poslovanje. Potem se je vršila volitev novega odbora. Vzklikoma je bil izvoljen za predsednika dosedanji predsednik g. Fr. Ravnikar, v odbor pa so bili izvoljeni vsi dosedanji odborniki; samó namesto g. dr. Bleiweisa-Trsteniškega, ki se je zaradi obilnih drugih poslov odpovedal odborništvu, izvoljen je bil g. dr. Lavrencij Požar. V odboru so torej: Fr. Drenik, dr. Andrej Ferjančič, Anton Foerster, Ivan Krulec, dr. Danilo Majaron, Jožef Nollí, Jožef Pa-

¹⁾ Oceno teh muzikalij priobčimo v prihodnji številki.

Ured.